KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2022/1364,

4. august 2022,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1881/2006 seoses teatavates toiduainetes esineva vesiniktsüaniidhappe piirnormidega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 315/93, milles sätestatakse ühenduse menetlused toidus sisalduvate saasteainete suhtes, ([1]) eriti selle artikli 2 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni määrusega (EÜ) nr 1881/2006 ([2]) on sätestatud teatavate saasteainete, sealhulgas vesiniktsüaniidhappe, piirnormid toiduainetes.

(2) Vesiniktsüaniidhape on väga toksiline aine. Kuigi seda ei leidu toidus toksikoloogiliselt olulises koguses, vabaneb see tsüanogeenseid glükosiide sisaldavate taimedest saadud toitude närimisel või muul viisil töötlemisel, kui need glükosiidid puutuvad kokku hüdrolüütiliste ensüümidega. Kuna vesiniktsüaniidhape on alati dissotsieerumata happe ja dissotsieerunud tsüaniidioonide segu (nimetatakse tsüaniidiks), arvutatakse tervisepõhised soovituslikud piirnormid selle segu jaoks.

(3) 2019. aastal võttis Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) vastu ajakohastatud teadusliku arvamuse toidus (v.a toored aprikoosituumad) leiduvate tsüanogeensete glükosiididega seotud terviseriskide hindamise kohta ([3]). Toiduohutusamet jõudis järeldusele, et akuutne standarddoos 20 µg tsüaniidi kehamassi kg kohta ei tohiks avaldada ägedat kahjulikku toimet. Teatavate suure tsüanogeensete glükosiidide sisaldusega toitude tarbimisel, nagu linaseemned, mandlid ja maniokk, võib juhtuda, ületatakse tsüaniidi akuutne standarddoos. Seepärast on asjakohane kehtestada vesiniktsüaniidhappe, sealhulgas tsüanogeensete glükosiididega seotud vesiniktsüaniidhappe piirnormid kõnealuste toitude jaoks. Vesiniktsüaniidhappe biosaadavus ja inimeste kokkupuude sellega on suurem jahvatatud linaseemnete tarbimisel kui tervete või kuumtöödeldud linaseemnete tarbimisel. Seepärast on asjakohane kehtestada rangemad piirnormid tervele linaseemnele, mida tarbija enne tarbimist jahvatab, ning jahvatatud linaseemnetele, mis on lõpptarbija jaoks turule viidud toorelt tarbimiseks.

(4) Seepärast tuleks inimeste tervise kõrgetasemelise kaitse tagamiseks kehtestada teatavates toiduainetes vesiniktsüaniidhappe piirnormid.

(5) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1881/2006 vastavalt muuta.

(6) Selleks et ettevõtjad saaksid valmistuda käesoleva määrusega kehtestatavate uute eeskirjade järgimiseks, on asjakohane näha ette mõistlik ajavahemik uute piirnormide kohaldamiseni. Samuti on asjakohane ette näha üleminekuperiood toiduainete jaoks, mis on seaduslikult turule viidud enne käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva.

(7) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

([1]) EÜT L 37, 13.2.1993, lk 1.

([2]) Komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1881/2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes (ELT L 364, 20.12.2006, lk 5).

([3]) Scientific opinion „Evaluation of the health risks related to the presence of cyanogenic glycosides in foods other than raw apricot kernels“ (Teaduslik arvamus „Tsüanogeensete glükosiidide esinemisega toidus (v.a toored aprikoosituumad) seotud terviseriskide kohta“), EFSA Journal, kd 17, nr 4, Euroopa Toiduohutusamet, 2019, 78 lk; https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5662.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Lisas loetletud toiduained, mis on seaduslikult turule viidud enne 1. jaanuari 2023, võivad jääda turule kuni minimaalse säilimisaja või tarvitamise tähtaja lõpuni.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2023.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 4. august 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa 8. jaos asendatakse punkt 8.3 järgmisega:

	Toode [1]	Piirnormid (mg/kg)
„8.3	**Vesiniktsüaniidhape, sealhulgas tsüanogeensetes glükosiididesisalduv vesiniktsüaniidhape**	
8.3.1.	Töötlemata terved ([60]), peenestatud, jahvatatud, purustatud või hakitud linaseemned, välja arvatud punktis 8.3.2 loetletud tooted ([54])	250
8.3.2.	Lõpptarbija jaoks turule viidud töötlemata terved, peenestatud, jahvatatud, purustatud või hakitud linaseemned ([54]) ([55]) (*)	150
8.3.3.	Lõpptarbija jaoks turule viidud töötlemata terved, peenestatud, jahvatatud, purustatud või hakitud mandlid ([54]) ([55]) (*)	35
8.3.4.	Lõpptarbija jaoks turule viidud töötlemata terved, peenestatud, jahvatatud, purustatud või hakitud aprikoosituumad ([54]) ([55])	20
8.3.5.	Maniokk (värske, kooritud)	50
8.3.6.	Maniokijahu (tapiokijahu)	10

(*) Piirnormi ei kohaldata töötlemata tervete, peenestatud, jahvatatud, purustatud, hakitud linaseemnete ning töötlemata tervete, peenestatud, jahvatatud, purustatud ja hakitud mõrumandlite suhtes, mis viiakse lõpptarbija jaoks turule väikestes kogustes, kui pakendil on hoiatus „Ainult keetmiseks ja küpsetamiseks. Mitte tarbida toorelt!“ etiketil nähtavas kohas (kasutades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määruse (EL) nr 1169/2011 (milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18)) artikli 13 lõikes 2 sätestatud kirjasuurust). Töötlemata terved, peenestatud, jahvatatud, purustatud või hakitud linaseemned, millele on lisatud hoiatusteade, peavad vastama punktis 8.3.1 sätestatud piirnormile.“